

1). **dr hab. Tomasz Kruszewski, prof. UMK** (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Trendy we współczesnej architekturze bibliotecznej w Polsce na tle rozwiązań w krajach ościennych

Trends in contemporary library architecture in Poland against the background of solutions in neighbouring countries

Abstrakt: Architektura w Polsce przeżywa w ostatnich latach ożywiony wzrost ilościowy i jakościowy. W ślad za spektakularnymi obiektami biznesowymi i komercyjnymi realizowane są projekty instytucji kultury i nauki, w tym bibliotek. Obecnie w większości dużych miast dysponujemy jakąś nową biblioteką, w innych natomiast przeszła ona generalny remont, który znacząco wpłynął na społeczny odbiór obiektu. Pozostaje zastanowić się, na ile realizowane koncepcje architektoniczne tworzą jakąś spójną dla naszych czasów całość – są ich znakiem, na ile zaś pozostają formami naśladowymi ogólnosiwiatowe trendy. Czy w setną rocznicę odzyskania niepodległości Polska kreuje autonomiczny styl architektoniczny, tak jak to miało miejsce przed wiekiem? Przedmiotem wystąpienia są rozważania w tym zakresie.

2). **dr hab. Dariusz Grygowski** (Uniwersytet Warszawski)

Przestrzeń dla niekonwencjonalnej oferty bibliotecznej

Space for an unconventional library offer

Abstrakt: W dyskusji na temat poszerzającego się spektrum oferty bibliotecznej i związanych z tym przeobrażeń w kompozycji przestrzennej bibliotek, jednym z istotnych pytań jest także pytanie postawione przez organizatorów zielonogórskiej konferencji, a mianowicie – jakie są granice nowej oferty? Poszerzanie oferty bibliotecznej o różnego rodzaju wydarzenia okołokulturalne nie jest niczym nowym. Wszak od dawna w bibliotekach organizowane są spotkania z pisarzami, aktorami, muzykami i innymi osobami (najczęściej ze świata kultury), co zawsze w jakimś stopniu wymagało przystosowania przestrzeni bibliotecznej do przeprowadzenia takiego spotkania. Coraz częściej jednak biblioteki proponują użytkownikom udział w przedsięwzięciach, które wyraźnie odbiegają charakterem i rozmachem od kameralnych spotkań, wernisaży czy prelekcji. Wśród nich są np. zajęcia zakładające zwiększoną aktywność fizyczną uczestników, jak taniec czy zajęcia z różnych form gimnastyki. W opisie problemu można zatem uzupełniająco zadać pytanie, czy realizacja wzbogaconej oferty, wykraczającej poza tradycyjny model usług, polegających na udostępnianiu zbiorów i wspieraniu czytelnictwa, możliwa jest tylko w budynkach nowych i dużych bibliotek, gdzie zawczasu zaprojektuje się odpowiednią przestrzeń dla wszelkich niekonwencjonalnych wydarzeń, czy też jest to możliwe i wskazane także w mniejszych i starszych placówkach.

3). **dr hab. Zdzisław Gębołyś, prof. UKW** (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)

Tu nie tylko „Wars” wita was – o bibliotekach na dworcach kolejowych tu i ówdzie

Here, not only "Wars" restaurant carriage welcomes you - about libraries at railway stations

Abstrakt: Lokalizacja biblioteki to problem organizacyjny, logistyczny, ekonomiczny, a z pewnością też społeczny. Biblioteka (nieruchoma) w odróżnieniu od biblioteki ruchomej musi działać w ściśle określonym miejscu. Jedna i druga funkcjonuje wprawdzie dla ludzi, tam, gdzie jest potrzebna, ale biblioteka stała musi znaleźć miejsce w centrum skupisk ludzkich, musi być łatwo osiągalna komunikacyjnie (pieszo i różnymi środkami lokomocji) oraz dostępna (czas otwarcia, brak barier technicznych). Usytuowanie biblioteki na dworcu kolejowym to w pewnym sensie ziszczenie celów i zadań, dla których biblioteka jest powołana. Dobra lokalizacja, łatwo osiągalna, łatwy dojazd. Czy dla wszystkich? Jakie warunki musi spełnić biblioteka, aby stać się miejscem rzeczywiście uczęszczanym, a nie omijanym. Myślimy o warunkach lokalowych, o organizacji biblioteki, o rozmieszczeniu zbiorów, o formach i trybie udostępniania zbiorów, o prowadzonych usługach, o odpowiednim wyposażeniu itd., a więc o splocie różnorodnych czynników. Lokalizacja biblioteki na dworcu kolejowym, to warunek minimum, od którego można mierzyć sukces biblioteki. Rozważania na ten temat odniesiemy do trzech bibliotek zlokalizowanych w budynkach dworcowych (przydworcowych): w Aleksandrowie Kujawskim, w Rumii i w Sopocie. Postaramy się przedstawić tak plusy, jak i minusy, a do dyskusji podać szanse i zagrożenia, które wiążą się z tym rozwiązaniem.

4). **prof. zw. dr hab. Jan Malicki** (Uniwersytet Śląski)

Fascynacje biblioteczne nowoczesnością a ich konsekwencje w po-nowoczesności

Library fascinations with modernity and their consequences in post-modernity

5). **Prezentacja sponsorska Sygnity Business Solutions SA (producent systemu PROLIB)**

Biblioteka „pod ręką” - nowatorskie technologie podniesienia poziomu dostępności biblioteki dla czytelników

A sponsored presentation by Sygnity Business Solutions S.A.

Library "at hand" - innovative technologies to raise the level of library availability for readers

Abstrakt: Technologia rozwija się błyskawicznie zmieniając życie każdego z nas. Czytelnicy posługując się na co dzień smartphonami lub tabletami, używając Internetu – oczekują narzędzi, które ułatwią im korzystanie z zasobów bibliotek. Odpowiedzią na te oczekiwania są nowatorskie, oparte na nowych technologiach, sposoby na podniesienie poziomu dostępności biblioteki dla czytelników oraz zwiększenia efektywności wykorzystania zbiorów. Prezentacja będzie obrazowała rozwiązania wdrożone w kilku innowacyjnych bibliotekach w Polsce, m.in. Sieć podkarpackich bibliotek pedagogicznych z liderem projektu Wojewódzką Pedagogiczną Biblioteką w Rzeszowie, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gorzowie Wielkopolskim, Wyższa Szkoła Zarządzania i Informatyki w Rzeszowie, Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka w Katowicach. Przykłady wdrożeń zostały oparte o system biblioteczny PROLIB rozbudowany o liczne e-usługi takie jak: zdalne wypożyczenia i zwroty książek, internetowe zamawianie skanów, internetowe zamawianie kserokopii, zapis do wybranej Biblioteki z wykorzystaniem profilu zaufanego ePUAP, obsługa płatności on-line z poziomu systemu bibliotecznego, uruchomienie powiadomień SMS, czy obsługa Książkomatu.

6). **prof. Ph Dr. Jiří Trávníček** (Instytut Literatury Czeskiej – Czeska Akademia Nauk)

dr hab. Grzegorz Nieć, prof. UP (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie),

Czeskie i polskie czytelnictwo w dobie digitalizacji

Czech and Polish readership in the era of digitalization

Abstrakt: Znaczenie i rola czytania w akulturacji zmniejszyła się w ostatnim czasie, i jest to zupełnie nowa sytuacja. Spada również prestiż książki, humanistycznej erudycji w ogóle. O etosie inteligenckim, którego elementem jest także pozytywny stosunek do kultury oraz intensywne w niej uczestnictwo, możemy już tylko pomarzyć. Wskaźniki spadły i lepiej raczej nie będzie, choć warto i trzeba szukać sposobów ich podniesienia. Z drugiej strony mamy do czynienia z nadmiarem i przesytem – czytelnik jest zdezorientowany, uczeń zaś jest znudzony szkołą i lekturami. Tendencje te są powszechne, jednakże zróżnicowana jest dynamika zmian i ich charakter w poszczególnych krajach. Dobrze to widać na przykładzie Czech i Polski – państw znajdujących się na dwóch przeciwległych krańcach czytelniczych rankingów. W naszym wystąpieniu przedstawimy dane, porównamy je oraz postaramy się zidentyfikować i przedstawić zasadnicze różnice pomiędzy czytelnictwem w Czechach i w Polsce, jak również wskazać najważniejsze przyczyny tych różnic.

7). **Ewa Adaszyńska** (Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego)

Nowe spojrzenie na architekturę i przestrzeń bibliotek

A new look at the architecture and space of libraries

Abstrakt: Nowe spojrzenie na architekturę i przestrzeń biblioteczną, elastyczne projektowanie, nowe technologie oraz usługi nastawione na usatysfakcjonowanie odbiorców wytworzyły nowy paradygmat projektowania bibliotek, a także nowe postrzeganie jej funkcji i formy. Zmianę tę wyznaczyły dwa czynniki – postęp technologiczny oraz ważne dla edukacji przejście od kultury nauczania do kultury uczenia się. Nowy okres w budownictwie i architekturze bibliotek akademickich zainspirował środowisko do nowoczesnych rozwiązań przestrzennych oraz redefinicji koncepcji zagospodarowania przestrzeni fizycznej w oparciu o nowe postrzeganie roli biblioteki, a także jej znaczenia w przestrzeni społecznej. Pojawiły się nowe projekty, wdrożenia oraz koncepcje nastawione na realizację potrzeb i oczekiwań użytkowników, a także szersze

kontakty z otoczeniem. Nowoczesne rozwiązania zastosowane zostały przy projektowaniu bibliotek różnych typów, zarówno publicznych, jak i akademickich?

8). **dr Robert Rudiak** (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze)

Multikreacja i multiedukacja, czyli wieloaspektowa aktywizacja, animacja i kreacja biblioteczna

Multicreation and multieducation, i.e. multifaceted activation, animation and creation in libraries

Abstrakt: Wystąpienie dotyczyć będzie zaprezentowania nowych trendów i pomysłów służących aktywizacji użytkowników bibliotek, młodzieży oraz wsparcia dla zaangażowania pracowników. Zaprezentowane zostaną nowoczesne formy i metody grywalizacji, konkursów multimedialnych aktywizujących młodych, interaktywne wystawy, telespotkania itp.

9). **Jerzy Woźniakiewicz** (Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie)

Nowe technologie, nowe zasięgi. Streaming, radio internetowe i e-learning zdobywają nowych odbiorców usług

New technologies, new ranges. Streaming, internet radio and e-learning are gaining new recipients of services

Abstrakt: Potencjał bibliotek publicznych w Polsce w dalszym ciągu oceniany jest najczęściej poprzez pryzmat twardych danych statystycznych, wśród których jedną z najważniejszych jest liczba użytkowników. Popularyzacja współczesnych technologii - świadomie nie napiszę „nowych”, bo nowe one nie są, ale ostatnio bardzo się spopularyzowały - sprawia jednak, że dane te coraz słabiej opisują skalę oddziaływania społecznego biblioteki. Może zatem czas, by zamiast o użytkownikach biblioteki zacząć mówić o jej zasięgach, tak jak w przypadku działań prowadzonych w mediach społecznościowych? Skłania do tego fakt, iż społeczny zasięg oddziaływania współczesnej biblioteki często jest znacznie szerszy, niż ten wynikający z liczby użytkowników. A odwiedzających bibliotekę on-line, różnymi sposobami nie można już lekceważyć. O ile bowiem do niedawna obecność biblioteki w Internecie (poza katalogiem OPAC), w szczególności w mediach społecznościowych, pełniła głównie funkcje komunikacyjną, promocyjną, czy PR-ową, to obecnie za pośrednictwem globalnej sieci świadczonych jest przez Biblioteki coraz więcej realnych usług. Często odbiorcami ich są osoby, których nigdy w bibliotece nie zobaczymy. Wiele bibliotek publicznych zapewnia zdalny dostęp do e-booków. Ja chciałbym przedstawić doświadczenia związane z funkcjonowaniem w bibliotece sprawnego streamingu wydarzeń, radia internetowego i platformy e-learningowej oraz ich wpływem na społeczność odbiorców usług bibliotecznych.

10). **Paul Henrik Kielland** (The City of Tromsø)

Tromsø Public Library: How can a self-service library meet the needs of our users

Abstract: The city of Tromsø lies beyond the Arctic Circle and has 77 000 inhabitants. The city library was built in 2005 and has annually 500 000 visitors and can offer a variety of 500 different programs for the users. The library is a self-service library with weekly opening hours of 98, out of with 55 hours are with staff present.

The presentation will give you a glimpse on how the users are enjoying this freedom to use the library when it is convenient for them. The Norwegian libraries are developing from being a borrowing and storage center for books, to also becoming a literature house, a cultural center and an open meeting space. In our programming, we focus on good reading habits and capacity for young children. We collaborate with schools and parents to obtain good results. The programs for adult are also focusing on active involvement through reading groups and handicraft. Lifelong education will have a stronger focus.

The digitalization of our services necessitates staff with digital knowledge and competence in how to organize the future services. In order to find time for the staff to take upon themselves new task, there is a need to reorganize the way we do our job. To create a digital library is not only about gadgets and computers. It is very much about people. There will be a presentation of what our users actually are doing in the library. The still come to visit, but they are no longer strolling the shelves.

11). **Monika Lobodašová** (Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre)

Žeby biblioteka byla nadal interesujúca (Aby bola knižnica stále zaujímavá ...)

To make the library still interesting

Abstrakt: Nowe technologie w znacznym stopniu determinują kształt obecnego świata. Biblioteki nie są wyjątkiem. Aby biblioteka była naprawdę dostępna dla wszystkich, rozszerzyliśmy ofertę wypożyczania klasycznych książek o ofertę e-booków. W tym samym czasie nasz użytkownik może wysłuchać krótkiego fragmentu publikacji którą chce wypożyczyć w katalogu online. Wszystko to w zaciszu domowym. Pełne wykorzystanie książki dla osób niedowidzących umożliwia cyfrowy czytnik Reader System, którego funkcje spełniają kryteria wymagającego czytelnika. Szczegóły są przedmiotem tego wystąpienia.

12). **Blanka Konvalinková** (Krajská vědecká knihovna v Liberci)

Library – place for education

Abstract: Library in Liberec is the regional library in Region Liberecký kraj in northern part of the Czech Republic, near of the German and Polish borders. Region Liberecký kraj has about 480 000 inhabitants and the town Liberec about 100 000 inhabitants. Library is situated in the centre of the town and it is a centre of culture, lifelong education for visitors of every age: from small children, school classes, youngsters to adults and seniors. Everybody can use her services like traditional services, e-services, programmes. Visitors can visit lectures, events, exhibitions, seminars, concerts etc. Library could be also good place for handicapped people, library in Liberec offers special services for deaf people. Library participates in educational projects, which bring better reader's literacy to families, or to high schools via seminars for teachers. Our motto: Library is the place for everybody...

13). **Andrzej Ociepa** (Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu)

Technologia i ekologia – wspólna przestrzeń. Centrum Innowacji Przejście

Technology and ecology – common space. “The Przejście” Innovation Centre

Abstrakt: Aktywacja społeczności lokalnych. Słuchamy ludzi, badania potrzeb użytkowników bibliotek, wpływ odbiorców kultury na ofertę. Projekty lokalne. Inspiracja ekologią, przykłady rozwiązań: Filia na Maślicach - Inteligentny system zarządzania, Centrum Innowacji Przejście. Architektura i design wnętrza. Rewitalizacja zabytkowych obiektów: Mediateka, Biblioteka na Dworcu Głównym. Technologia jako narzędzie: Innowacyjne formy promocji czytelnictwa, wspieranie rozwoju kompetencji cyfrowych, przeciwdziałanie e-wykluczeniu. Technologia wyzwala kreatywność pracowników. Wykorzystanie przestrzeni publicznej. Gamifikacja literatury - gry miejskie na smartfony inspirowane literaturą. Kierunek: Przyszłość.

14). **Dorota Kolenda** (Uniwersytet Wrocławski)

O łamaniu stereotypów na przykładzie Centrum Innowacji Przejście we Wrocławiu

Breaking the stereotypes based on the example of “The Przejście” Innovation Centre

Abstrakt: Celem referatu jest konfrontacja popularnych stereotypów dotyczących bibliotek z działalnością Filii nr 13 Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu – Centrum Innowacji Przejście. Wyszczególniono w tym celu cztery grupy analizowanych zagadnień: stereotypy dotyczące placówek bibliotecznych (1) i ich oferty (2), bibliotekarzy (3) oraz pośrednie, związane z użytkownikami (4). Omówiona została problematyka biblioteki jako tzw. „trzeciego miejsca”, w kontekście działań podejmowanych w „Przejściu”. Wskazano zmiany zachodzące w relacji bibliotekarz – użytkownik. Zwrócono również szczególną uwagę na wielopłaszczyznową promocję najnowszych technologii, w tym proekologicznych, w tejsze bibliotece.

15). **dr Andrzej Buck** (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze)

Miejsce spotkań? Czy biblioteka potrzebuje tak hałaśliwą promocję?

A meeting place? Does the library need such a noisy promotion?

Abstrakt: Jens Thorhauge z Duńskiej Agencji ds. Bibliotek i Mediów sformułował w 2010 roku trzy główne wyzwania dla bibliotek publicznych w Norwegii. Pierwsze dotyczy włączenia usług bibliotecznych w codzienne życie obywateli, drugie wyzwanie wiąże się z wprowadzeniem nowych, interesujących usług, trzecie wyzwanie łączy się z „wyjściem” z ofertą do ogółu społeczeństwa. Multimedialne centrum wiedzy, kultury i informacji w postaci Mediateki, ta idea pojawiła się po raz pierwszy w Polsce we Wrocławiu. Następnie powstało ich w Polsce kilka: m.in.: Olsztyn (Planeta 11), Zielona Góra (Góra Mediów, Szklana Pułapka), Warszawa (Start-Meta), Gdańsk (Galeria Handlowa Manhattan), Sopot (Galeria Kultury Multimedialnej Sopoteka), Oświęcim (Galeria Książki), Rumia (Stacja Kultury), Arteteka Kraków. Mediateki spełniły na początku opisywanych przemian w polskich bibliotekach ważną rolę, uświadamiając potrzebę innowacyjności i przemian technologicznych oraz organizacyjnych. Z czasem większość modernizowanych polskich bibliotek przyjęło model biblioteki multimedialnej. Określenie mediateka z czasem stało się mniej atrakcyjne, mniej elitarne i mało wyróżniające. Przestało pełnić funkcję promującą. Omówione zostaną pojęcia: Mediateka, Multibiblioteka, Megabiblioteka.

16). **Justyna Stoltmann-Prędka** (Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu)

Pomiędzy biblioteką a mediateką. Przemyslenia i doniesienia z wielkopolskich bibliotek publicznych

Between a library and a media library. Thoughts and reports from public libraries in the Wielkopolska region

Abstrakt: Bibliotekarze od wielu lat słyszą na szkoleniach i konferencjach o roli biblioteki jako trzeciego miejsca, o współczesnej potrzebie, by była placówką otwartą, multifunkcyjną, łączącą tradycję z nowoczesnością. Zawód bibliotekarza publicznego objęła ustawa deregulacyjna. Zatrudniani są więc fachowcy bez wykształcenia bibliotekarskiego, ich różnorodne kompetencje w założeniach mają wzmacniać potencjał biblioteki. Czy tak jest? Czy biblioteka staje się „trzecim miejscem”? Czy zacierają się granice pomiędzy działalnością stricte biblioteczną a szeroko rozumianym upowszechnianiem kultury? W wystąpieniu planuję na trzech wybranych przykładach bibliotek z woj. wielkopolskiego skonfrontować odpowiedzi na powyższe pytania. Wybór padł na instytucje, które w bardzo indywidualny sposób podeszły do formy organizacyjnej biblioteki i mediateki. Prowokuje to do dyskusji czy jest możliwe ściśle określenie i rozgraniczenie cech biblioteki i mediateki. Jak wygląda kwestia definicyjna?

17). **Roman Wojciechowski** (Miejska Biblioteka Publiczna im. Józefa Wybickiego w Sopocie, Sopoteka)

Zarządzanie nowoczesną Mediateką jako doświadczenie traumatyczne

Managing modern media library as a traumatic experience

Abstrakt: Zarządzanie projektem jako ciąg niespodzianek, zaskakujących i przyprawiających o ból głowy. Pierwsze migreny związane z lokalizacją, kosztami i zwarem z projektantami. Nieustający stres terminów i pomniejsze ataki żołądkowe związane z ustaleniem wyposażenia. W oczekiwaniu na start z kompresem na czole. Po starcie pogłębienie frustracji nadzorem nad sprawnością technologiczną obiektu. Ciągłe nerwobóle związane z szeregiem pytań czy aktywności nie jest za wiele i czy już nie należy zmieniać gadżetów technologicznych i jak walczyć z fluktuacją zatrudnienia. O tych i o innych jednostkach chorobowych związanych z zarządzaniem nowoczesną biblioteką opowie z punktu widzenia pacjenta Roman Wojciechowski, dyrektor Biblioteki Sopotkiej.

18). **Leszek Palus** (Miejska Biblioteka Publiczna im. Ł. Górnickiego GALERIA KSIĄŻKI w Oświęcimiu)

GALERIA KSIĄŻKI - Biblioteka zaprogramowana na sukces

BOOKS GALLERY – A library programmed for success

Abstrakt: Nowe obiekty i nowe przestrzenie w bibliotekach stają się impulsem do zmian. Zmian, zarówno w myśleniu, działaniu i mentalności pracowników, ale także wśród uczestników działań. Nie ma też wątpliwości, że nowe technologie informatyczne znacząco i skutecznie zmieniły obraz bibliotek. W Bibliotece kodujemy, budujemy, drukujemy w 3D, programujemy się na sukces! Oświęcimska Książnica przyciąga nie tylko ciekawą bryłą architektoniczną, dogodną lokalizacją i centralizacją zbiorów, ale także swoją funkcjonalnością i nowoczesnością. Ponad dwa miliony odwiedzin w ciągu 7 lat, 14 tysięcy użytkowników rocznie, przeszło milion złotych pozyskanych z zewnątrz na realizację projektów. Jak

zaprogramować się na sukces? Przede wszystkim postawić na dobry program użytkowy, kreatywne działania i ludzi, a sukces gwarantowany! Potencjał współczesnych bibliotek publicznych i ich otwarcie na nowe technologie powoduje, że bibliotekarze mogą zapewnić swoim odbiorcom szeroką ofertę różnych usług, a biblioteki są postrzegane jako nowoczesne miejsca z dostępem do profesjonalnego sprzętu i odpowiedniego oprogramowania, do sieci komputerowych, lokalnych i rozległych baz danych, gdzie oferuje się usługi w zakresie nabywania umiejętności poruszania się w sieci i przeszukiwania dostępnych w niej zasobów informacyjnych.

19). **Krystyna Laskowicz** (Miejska Biblioteka Publiczna w Rumi im. Floriana Ceynowy)

Od stacji kolejowej do Stacji Kultura. Nowa przestrzeń, nowe możliwości

From a train station to a cultural station. New space, new possibilities

Abstrakt: Zaniedbany dworzec kolejowy w Rumi dostał nowe życie. Trzydziotomowa biblioteka - Stacja Kultura powstała w miejscu niezwykle newralgicznym dla miasta, na przecięciu szlaków komunikacji kolejowej, autobusowej i miejskiej. To jeden z filarów wizerunkowych miasta, miasta młodego, położonego na peryferiach aglomeracji trójmiejskiej, poszukującego własnej tożsamości. Trzy wyróżnienia krajowe i zwycięstwo w międzynarodowym konkursie Library Interior Design Awards 2016 w kategorii Single Space Design dla najlepiej zaprojektowanych wnętrz bibliotecznych sprawiły, że rekordowo wzrosło zainteresowanie nową biblioteką, a wyniki czytelnictwa plasują Rumię w czołówce województwa. Pojawienie się na rumskiej mapie Stacji Kultura wypełniło również wciąż niezagospodarowaną przestrzeń do organizacji wydarzeń kulturalnych. Oferta Stacji Kultura wykracza znacznie poza standardową ofertę biblioteczną. Regularnie odbywają się tu spotkania autorskie, wystawy, koncerty, spektakle teatralne, konferencje, festiwale. Rezydujące w Stacji organizacje pozarządowe, grupy hobbystyczne, a także samodzielni twórcy z autorskimi projektami poszerzają ofertę kulturalną. Obecność w przestrzeni wirtualnej i nowe technologie dopełniają całości oraz sprawiają, że Stacja Kultura jest atrakcyjnym miejscem dla użytkowników w różnym wieku i o różnym statusie społecznym.

20). **Ilona Ratajczak** (Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wschowie)

Zaproszenie do Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wschowie

A modern library in a historic building - an invitation to the Public Library in Wschowa

Abstrakt: Minione 5 lat zapisze się w historii Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wschowie jako jeden z najważniejszych okresów od momentu powołania placówki, tj. od 1946 roku. A wszystko to za sprawą przeprowadzki do nowej siedziby, pochodzącej z połowy XVIII w. Rezydencji Jezuickiej. Dzięki pozyskanym przez Gminę środkom zewnętrznym na projekt „Rewitalizacja Starego Miasta we Wschowie” z Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, będący w ruinie budynek został odrestaurowany i przeznaczony na potrzeby dwóch wschowskich instytucji kultury - biblioteki i muzeum. Natomiast zakup wyposażenia do nowej siedziby Biblioteki został zrealizowany z Programu Wieloletniego Kultura+ Priorytet Biblioteka+ Infrastruktura Bibliotek 2011-2015. W wystąpieniu zostanie przedstawione, jak w zaistniałej sytuacji zmieniło się oblicze i oferta wschowskiej placówki dla mieszkańców i turystów.

21). **dr Andrzej Buck, Monika Simonjetz, dr Dawid Kotlarek** (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze)

Nowe przestrzenie i nowe technologie - dlaczego warto modernizować biblioteki (na przykładzie województwa lubuskiego).

Raport z badań

New spaces and new technologies - why it is worth modernizing libraries (based on the example of the Lubuskie region).

Research report

Abstrakt: Biblioteka to przestrzeń społeczna, miejsce powszechnego dostępu do kultury, wiedzy, informacji i technologii, sprzyjające budowaniu i rozwijaniu kapitału ludzkiego. W ostatnich latach przeobrażeniom podlega model uczestnictwa w kulturze oraz sposób funkcjonowania polskich placówek bibliotecznych. Nowe wyzwania generują nowe potrzeby w obszarze aranżacji przestrzeni oraz promocji nowatorskich usług. Modernizacja instytucji kultury nie może ograniczać się

jedynie do remontu: wymalowania ścian, wstawienia nowych mebli. Bez wypełnienia odnowionych pomieszczeń treścią, trudno będzie osiągnąć sukces. Prezentacja ukazuje kształt zmian dokonujących się w wybranych bibliotekach województwa lubuskiego. Szczegółowemu badaniu poddano zmodernizowane biblioteki w Kargowej, Nowej Soli i Wschowie. Poprzez analizę przestrzeni architektonicznej, społecznej, wirtualnej, kulturalnej, edukacyjnej i naukowej; przestrzeni odbiorcy, bibliotekarza i animatora; przestrzeni zbiorów autorzy starają się uzasadnić tezę, że warto modernizować biblioteki. Bo warto inwestować w ludzi.

22). **dr Paweł Bernacki** (Uniwersytet Wrocławski),

Gry planszowe i ich miejsce we współczesnych bibliotekach

Board games and their place in modern libraries

Abstrakt: Polski rynek gier planszowych jest obecnie szacowany na przeszło 400 milionów złotych, a jego wartość z roku na rok wzrasta o 15-20%, co wpisuje się w światową tendencję. Obecnie nad Wisłą około 60 wydawców publikuje ponad pięćset tytułów rocznie. Analizując te dane oraz przyglądając się rosnącemu zainteresowaniu grami planszowymi w mediach społecznościowych, a także sukcesom, które odnoszą związane z nimi kampanie crowdfundingowe, możemy mówić o swoistym renesansie tej formy rozrywki. Celem niniejszego referatu jest próba odpowiedzi na pytanie, jakie czynniki stoją za tym odrodzeniem – co sprawia, że współczesny, wychowany w dobie mediów elektronicznych, odbiorca kieruje swoją uwagę w stronę planszy i rozłożonych na niej pionków. W dalszej części wystąpienia poruszona zostanie kwestia obecności gier planszowych we współczesnych bibliotekach i jej celowość?

23). **dr Paweł Karp, dr Przemysław Bartkowiak** (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze),

Zbiory Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w dobie digitalizacji

Collections of The Cyprian Norwid Regional and City Public Library in the era of digitalization

Abstrakt: W referacie podjęta zostanie problematyka dotycząca digitalizacji zbiorów bibliotecznych. Przedstawiony zostanie proces digitalizacji „Gazety Zielonogórskiej” i „Gazety Lubuskiej” z lat 1950-2000 oraz wydawnictw regionalnych w ramach akcji Norwid poszukuje dawnych regionalistów – podzielił się swoimi historycznymi zbiorami z innymi czytelnikami wykonanej przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Wspomnieć należy, że „Gazeta Zielonogórska” oraz „Gazeta Lubuska” ze wspomnianych wyżej lat były i są nadal podstawowym i bogatym źródłem wiedzy o regionie lubuskim. Przedstawiany na jej łamach szeroki zakres tematyczny, począwszy od informacji gospodarczych, politycznych, a na kulturalnych oraz sportowych kończąc, stanowi podstawę wielu kwerend naukowych i popularnonaukowych. Dlatego też jest ona nadal wykorzystywana przez czytelników w celach naukowych, edukacyjnych i hobbystycznych. Poddanie jej procesowi digitalizacji umożliwiło korzystanie z zasobu większej liczbie czytelników oraz prowadzenie prac badawczych na zbiorach bez udziału oryginalnego egzemplarza, nawet przez kilka osób jednocześnie. Ponadto digitalizacja zapewniła rocznikom Gazety z lat 1950-2000 przechowywanie w idealnych, magazynowych warunkach i zabezpieczyła je przed zniszczeniem. Skanowanie pozwoliło na wyłączenie oryginałów z obiegu czytelniczego, gdyż posiadane kopie są ich wiernym odbiciem. Ponadto Dział Informacji Regionalnej i Bibliograficznej WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze zwrócił się z prośbą do kilku „Izb Pamięci; Historii” w województwie lubuskim o udostępnienie do digitalizacji posiadanych wydawnictw regionalnych. W 2016 r. pozyskano do zbiorów Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej 11 publikacji. Wszystkie pozycje umieszczone zostały w zbiorach Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej. Stworzyło to możliwość szerokiego ich udostępnienia on-line [<http://zbc.uz.zgora.pl/dlibra>] wszystkim czytelnikom w kraju i za granicą.